
ROTTERDAMSCH
ELECTRISCHE TRAM
TE ROTTERDAM

JAARVERSLAG 1933

Verslag omtrent den toestand van de Rotterdamsche Electriche Tram over het jaar 1933.

Toestand en ontwikkeling van het bedrijf.

Uit de aan het einde van dit verslag opgenomen Balans en Bedrijfsrekening blijkt, dat, evenals over de vijf voorafgaande boekjaren, ook over het boekjaar 1933 de exploitatie van het tramnet en van de autobusdiensten een nadeelig saldo heeft opgeleverd. Dit nadeelig saldo bedroeg over 1933 niet minder dan f 2.197.714,55⁵, d.w.z. f 733.631,55⁵ meer dan op de Begrooting was geraamd.

Een nadere beschouwing der Bedrijfsrekening leert aanstonds dat, evenals over 1932, de overschrijding van het geraamde nadeelig saldo moet worden geweten aan den nog steeds voortdurenden achteruitgang van het reizigersvervoer. De opbrengst van het reizigersvervoer bleef f 1.101.732,21 beneden de raming, terwijl daartegenover de uitgaven in totaal f 341.001,06 beneden het begrootingscijfer bleven.

Commissie. De Commissie voor de Bedrijven was op 31 December 1933 samengesteld als volgt: Wethouder-Voorzitter: de heer A. Hanemaaijer; leden: de heeren J. Hendriks, Jos. de Jonge, A. A. Lührs, Mr. F. A. Nelemans, Dr. H. E. Reeser en J. Wächt.

Als Secretaris was aan de Commissie toegevoegd: de heer Mr. J. B. de Klerk,

Personeel. Op 31 December 1932 waren in dienst van de R. E. T.:

in vasten dienst:	120 ambtenaren op maandsalaris
	2584 „ „ weekloon

totaal 2704

in lossen dienst: 8 ambtenaren op weekloon
tezamen dus 2712 personen.

Op 31 December 1933 waren in dienst van de R. E. T.:

in vasten dienst:	102 ambtenaren op maandsalaris
	2243 „ „ weekloon

totaal 2345

in lossen dienst: 10 ambtenaren op maandsalaris (wachtgelders)
6 „ „ weekloon (wachtgelders)

totaal 16

tezamen dus 2361 personen.

Overzicht der lijnen met electriche tractie, welke

Lijn.	Eindpunten der lijnen.	Lengte in	
		Enkel spoor.	Dubbel spoor.
1	Honingerdijk—Parkkade	35	5926
2	Vlaskade—Station D. P.	35	8961
3	Heer Vrankestraat—Groene Hilledijk	442	4390 ⁵
4	Maasstation—Schiedam	31	8042 ⁵
5	Mathenesserplein—Oudedijk	75	4423
6	Schieweg—Prinsenhoofd	203	3577
8	Maasstation—Schiedam	—	2678
9	Lange Hilleweg—Aelbrechtsplein	—	4079 ⁵
10	Ruigeplaatbrug—Zaagmolenstraat	81	4115
11	Lischplein—Mathenesserplein	—	1269
12	Station D. P.—Groene Zoom	—	1803 ⁵
14	Willemsplein—Hillegersberg	204	4885
15	Crooswijk—Spangen	—	1999 ⁵
16	Vierambachtsstraat—Oudedijk	—	1398 ⁵
17	Marconiplein—Beursplein	—	244
18	Crooswijk—Marconiplein	—	4562
20	Spangen—Vlietlaan	—	1144
21	Honingerdijk—Aelbrechtsplein	—	111 ⁵
22	Walenburgerweg—Oudedijk	77	2092
23	Kootsche Kade—Maasstation	83	207
25	Carnisselaan—Beursplein	—	1422 ⁵
Totaal		1266	67331

Gemiddelde exploitatie-lengte van een tramlijn: 7116 Meter.

op 31 December 1933 in exploitatie waren.

Meters.		Geëxploiteerd over andere lijnen.
Totale lengte.	Exploitatie-lengte.	
11887	5961	
17957	9286	290 M. over lijn 1 en 4.
9223	9242 ^s	4410 " " " 1, 2, 10 en 14.
16116	8530	456 ^s " " " 1, 2 en 23.
8921	6744 ^s	2246 ^s " " " 1, 2, 14 en 20.
7357	5459 ^s	1679 ^s " " " 1, 2 en 3.
5356	8373	5695 " " " 1, 2, 3, 4, 5, 6, 14, 20 en 23.
8159	10154	6074 ^s " " " 1, 2 en 4.
8311	6264 ^s	2068 ^s " " " 2, 3 en 4.
2538	5840	4571 " " " 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 14 en 20.
3607	8015 ^s	6212 " " " 1, 2, 3, 4 en 6.
9974	8464	3375 " " " 1, 2, 3, 4, 10, 11 en 22.
3999	6392 ^s	4393 " " " 2, 3 en 4.
2797	5961 ^s	4563 " " " 2, 4, 5, 6, 9 en 11.
488	4790	4546 " " " 1, 2, 3, 4, 6, 9 en 20.
9124	8377 ^s	3815 ^s " " " 1, 4, 8, 10, 15, 17 en 20.
2288	7296	6152 " " " 1, 2, 4, 5, 6, 8, 11, 14 en 15.
223	7001 ^s	6890 " " " 1, 2, 4, 9 en 20.
4261	4656	2487 " " " 5, 6, 14, 16 en 18.
497	4755	4465 " " " 1, 3, 4, 10, 11, 14 en 22.
2845	7876	6453 ^s " " " 1, 2, 3, 6 en 17.
135928	149440 ^s	

Bezittingen en Kapitaals-uitgaven. De boekwaarden der van de R. E. T. M. overgenomen bezittingen waren op 31 December 1933 (na aftrek der afschrijvingen) als volgt:

Baan	f 1.503.836,28
Bovenleiding	„ 458.250,—
Rollend materieel	„ 1.090.852,44
Hulpvoertuigen en paarden	„ 15.448,06
Terreinen en gebouwen	„ 1.936.580,75
Meubilair en kantoorbehoeften	„ 13.000,—
Werktuigen en verdere inventarissen der werkplaatsen en remises	„ 69.525,—
	<u>f 5.087.492,53</u>

Sedert de overname van het bedrijf der R. E. T. M. kwamen de volgende uitbreidingen ten laste van den Kapitaaldienst en waren de boekwaarden op 31 December 1933 als volgt:

48 Autobussen	f 319.773,29 ⁵
Sporen en bovenleiding	„ 1.281.380,98
Rollend materieel (nieuwe motor- en aanhangwagens, alsmede verbouwing van motor- en aanhangwagens)	„ 5.957.869,68
Vrachtautomobielen, enz.	„ 124.112,28
Werktuigen en gereedschappen	„ 62.512,24
Wachtlokalen	„ 55.583,30 ⁵
Terreinen en gebouwen	„ 158.342,96
	<u>f 7.959.574,74</u>

In totaal was alzoo op 31 December 1933 in het bedrijf vastgelegd een bedrag van f 13.047.067,27.

Voor de in 1933 verwerkte bedragen zij verwezen naar Bijlage 3.

Tramlijnen. Op 31 December 1933 waren in exploitatie 21 lijnen overeenkomstig den staat op bladz. 2 en 3.

Met ingang van 1 April 1933 werd lijn 5 ingekort, waarbij het eindpunt Spangen verlegd werd naar het Mathenesserplein.

Onder den druk der economische crisis werd besloten tot opheffing van lijn 7 en met ingang van 1 Juni 1933 nam de exploitatie van deze lijn een einde. Terzelfdertijd werd lijn 8 doorgetrokken vanaf het Beursplein tot aan het Maasstation.

De route van lijn 6 onderging ook in 1933 een wijziging, waarbij het eindpunt Insulindestraat werd verlegd naar de Abraham Kuyperslaan en deze lijn aldus sedert 16 October 1933 vanaf de Heulbrug via den Schieweg naar het Bergpolderkwartier werd geleid.

Behalve bovenstaande belangrijke wijzigingen vonden sedert 31 December 1932 slechts veranderingen van weinig beteekenis plaats

Naast de cijfers uit het overzicht op bladz. 2 en 3 kan hier nog vermeld worden de totale lengte der hulpsporen; op 31 December 1933 bedroeg deze 12.068 M. De totale lengte der remisesporen bedroeg 7.776 M.

Autobuslijnen. Op 31 December 1933 waren 6 autobuslijnen in exploitatie volgens onderstaand overzicht.

Overzicht der autobuslijnen, welke op 31 December 1933 in exploitatie waren.		
Lijn	Eindpunten der lijnen.	Lengte in Meters.
A	Coolsingel—Katendrecht	4.900
D	Rotterdam (van Hogendorpsplein)—Over- schie (Schielaan)	6.550
F	Vlaskade—Heijplaat	5.600
H	Boschpolderplein—Bergweg	5.600
K	Schiedam: Station—Rembrandtlaan . . .	3.100
M	Schiedam: Rozenburgerplein—Broersvest (Tramhalte)	1.750
	Totaal . . .	27.500
Gemiddelde exploitatie-lengte van een autobuslijn: 4583 Meter.		

Autobuslijn N, sedert 8 Mei 1932 in exploitatie, werd met ingang van 1 Maart 1933 opgeheven.

Autobuslijn A werd met ingang van 1 April 1933 ingekort, waarbij het eindpunt Station D.P. verlegd werd naar den Coolsingel bij het Postkantoor.

Van de autobuslijnen in Schiedam werd lijn L den 1en October 1933 opgeheven, terwijl terzelfdertijd lijn M werd ingekort en sedert dien slechts over het traject Rozenburgerplein—Broersvest (Tramhalte) wordt geëxploiteerd.

In verband met de Bloementoonstelling op het voormalige Nenijs-terrein werd van 5—14 Mei 1933 een tijdelijke autobuslijn in exploitatie genomen tusschen Station D.P. en Nenijs-terrein via de Schiekade; dezelfde lijn werd wederom in exploitatie genomen van 29 September—8 October 1933 in verband met de Beurs van de „Dameskroniek”, welke op het Nenijs-terrein werd gehouden.

**Werkzaam-
heden aan den
weg.**

A. Vernieuwen, verwisselen en lichten van sporen.

Op de Noordblaak werden, na het gereedkomen van den nieuwen kademuur, de sporen vanaf de Keizersbrug tot aan het Beursplein vernieuwd en

verlegd. Voorts werden vernieuwd de sporen in de 1e Middellandstraat, in de Witte de Withstraat, op het Willemsplein, op den Westzeedijk vanaf de Heuvellaan tot aan de Kievitslaan, in de Mathenesserlaan vanaf den Nieuwen Binnenweg tot aan den 's-Gravendijkwal, één spoor op den Spoorsingel, één spoor in de Schietbaanlaan, het spoor op den Noordsingel vanaf de Burgemeester Roosstraat tot aan de Bergstraat en een gedeelte van de sporen in de Putschelaan, in de Brielschelaan, in de Parklaan, op den Provenierssingel en op den Eendrachtsweg. Hiervoor werden 11860 M. nieuwe rail verwerkt.

Bij de vernieuwingen in de Witte de Withstraat en op de Noordblaak werden met het op peil brengen der straten de sporen aanzienlijk omhoog gebracht. De sporen op den Bergsingel werden verwisseld en de railverbindingen met thermit gelascht.

De nieuwe sporen langs de Coolhaven werden nagelicht; verder werden gelicht de sporen op het Marconiplein, op den Mathenesserdijk, in de Dirk Danestraat en op den Bergweg vanaf de Ceintuurbaan tot aan de Benthuiserstraat. Het spoor in de Dorpsstraat te Hillegersberg werd gelicht en een weinig verlegd.

In de Pretorialaan werden de buiten dienst gestelde sporen verwijderd.

B. Kruisingen en wissels.

Vernieuwd werden de viervoudige kruising met de sporen der R. T. M. in de 2e Rosestraat, de tweevoudige kruising met het spoor der R. T. M. op den Boer-goenschevliet, drie wissels op het Beursplein, de beide wissels op de Kruiskade ter hoogte van den Mauritsweg, de beide wissels in de Diergaardelaan, de dubbelsporige aftakking op den Oudedijk bij de Avenue Concordia, de dubbelsporige aftakking Witte de Withstraat-Eendrachtsweg, vier kruisstukken in de kruising met het spoor der N. S. bij de Rosespoorstraat, de kruising (gedeeltelijk) en een wissel op den Nieuwen Binnenweg bij de Mathenesserlaan, en de kruising (gedeeltelijk) en een wissel bij de Noorderbrug.

Verschillende kruisstukken en wissels werden gerepareerd.

De buiten dienst gestelde dubbelsporige aftakking van lijn 6 bij de Schiebrug werd verwijderd; verder werden verwijderd de kruisingen van de sporen der voormalige lijn 19 met de sporen der N. S. op den Parallelweg, in de Pretorialaan en in de Putschebocht.

C. Bogen.

Vernieuwd werden: Groenendaal-Nieuwe Haven (buitenboog), Westplein-Parklaan (beide bogen), Parkkade-Westerlaan (buitenboog), Witte de Withstraat-Schiedamsche-singel (beide bogen), Beursplein (boog ter hoogte van Café Suisse), Bergsingel-Bergschelaan (binnenboog), Henegouwerlaan-1e Middellandstraat (buitenboog), Doklaan-Wolphaertsbocht (binnenboog), S-bogen op den Kreekweg bij de Gasfabriek (binnenbeenen), boog Straatweg-Dorpsstraat te Hillegersberg, de bogen op het Willemsplein en de lus op het Lischplein met de beide contrabogen. Ten slotte werden nog van drie bogen bij de Varkenoordsche brug de binnenbeenen vernieuwd en vervangen door rails met aangebouwde contra-rail, terwijl ook de buiten-contra-boog op den Westelijken oprit geheel vernieuwd werd.

D. Aanleg.

Rondom de Parksluizen werd een nieuw sporen-complex aangelegd en in bedrijf gesteld; de tijdelijke sporen ten behoeve van lijn 10 werden verwijderd.

Ten behoeve van de route-wijziging van lijn 6 werd vanaf de Heulbrug circa 700 Meter dubbelspoor over den Schieweg aangelegd, terwijl op de Heulbrug een dubbelsporige aftakking werd ingebouwd.

De enkelsporige verbinding tusschen Noordblaak en Zuidblaak bij het parkeerterrein werd gewijzigd in een dubbelsporige.

Gebouwen en terreinen.

Op 31 December 1933 had de R. E. T. de volgende gebouwen en terreinen in eigendom:

1°. Remise met centrale werkplaats, hoofdkantoor, bijgebouwen en erven aan de Isaäc Hubertstraat, ter gezamenlijke grootte van 82,36 A. Het complex bestaat uit:

- a. een remise met centrale werkplaats,
- b. hoofdkantoor,
- c. een bijgebouw met 24 kantoorlokalen, 2 teekenkamers, conferentiekamer, kleedingmagazijn, enz.,
- d. een magazijngebouw met garage;

2°. Remise en erve aan den Oostzeedijk 84 (groot 38,48 A.) met de westelijke helft van de Elisabethstraat. Overeenkomstig het besluit van den Gemeenteraad van 17 April 1930 werden ten behoeve van den dienst der R. E. T. door de gemeente Rotterdam van den heer W. G. A. v. d. Lugt gekocht de perceelen aan den Oostzeedijk 90 en 98 ter gezamenlijke grootte van 39,51 A. Deze perceelen werden aan den dienst van Gemeentewerken in beheer gegeven;

3°. Remise met loodsen, werkplaatsen en erve aan de Schiekade 133. Het complex (groot 36,91 A.) bestaat uit: een remisegebouw met werk- en dienstlokalen, paardenstal en zolder, een autogarage en een hoefstal, en heeft een voor- en een achterterrein, respectievelijk aan de Schiekade en den Molenwaterweg gelegen;

4°. Remise en erven aan de Velgersdijkstraat 2 en 4 (groot 22,24 A.); deze remise werd in 1929 met ongeveer 1000 M². grondoppervlakte uitgebreid, waarvan alleen de opstand eigendom der R. E. T. is, terwijl de grond van de gemeente Rotterdam werd gehuurd. Op dezelfde wijze werd in 1930 het complex uitgebreid met ongeveer 100 M². grondoppervlakte ten behoeve van den bouw van een garage en van een bergplaats voor de Afdeeling Weg en Werken;

5°. Remise met bovenwoningen, loods en erve aan den Nieuwen Binnenweg 362—386 en Schoonebergerweg 13 (groot 72,32 A.). De remise is voor een gedeelte overbouwd met woningen, n.l. 22 aan de zijde van den Nieuwen Binnenweg, 1 op den hoek van den Nieuwen Binnenweg en den Schoonebergerweg en 1 aan den Schoonebergerweg;

6°. Remise en erve aan de Kootsche Kade, Willem van Hillegaardsbergstraat en Hillegondastraat te Hillegersberg (groot 79,90 A.);

7°. Perceelen weiland, watering en weg aan den 's-Gravenweg te Rotterdam, ter gezamenlijke grootte van 101,19 A.;

8°. Weg en weiland nabij de Delftsche Schie te Overschie (tezamen groot

3,90 A.). De perceelen vormen een deel van den openbaren weg en zijn dus voor het bedrijf niet van waarde;

9°. Mede-eigendom van 6 c.A. in een huis en erve aan den Straatweg naar Rotterdam te Overschie;

10°. Wachthuisjes (Mauritsweg, Westzeedijk bij den Pieter de Hoochweg, Parkkade, Westplein, Coolsingel, Middensteiger, Hofplein (2 stuks), Spoorringel, Hene-gouwerplein, P.C. Hooftplein, Schiedamscheweg, Witte Dorp, Tweede Rosestraat, Groene Hilledijk, Lange Geer, Wolphaertsbocht, Heijplaat, Brielschelaan bij de Wolphaertsbocht, Putschelaan bij de Graansilo, Carnisselaan, Putscheplein, Maasstation, Jonker Fransstraat, Schans en Pompstation [Schiedam]);

11°. Wachthuisjes met dienstlokaal (Beursplein, Oostplein, Stationsplein, Veerlaan, Randweg, Vlaskade, Lange Hilleweg, Groene Zoom, Marconiplein, Aelbrechtsplein, Ruigeplaatbrug, Spartastraat, Rusthoflaan, Heer Vrankestraat, Lefèvre de Montignylaan [Hillegersberg], Schielaan [Overschie], Stationsplein [Schiedam] en Koemarkplein [Schiedam]).

Volledigheidshalve zij hier vermeld, dat op het terrein der R. E. T. aan de Schiekade in 1929 voor rekening van het Gemeente-Electriciteitsbedrijf een gelijkrichterstation werd gebouwd.

De remise met huis, paardenstal, loodsen en erve aan den Straatweg van Rotterdam naar Overschie te Overschie (groot 25,97 A.) werd verkocht aan de heeren M. Smits, J. de Beer en P. Verhoeff voor den totaalprijs van f 38.000,—.

Werkzaamheden aan de gebouwen. Isaäc Hubertstraat. In het hoofdgebouw werden verschillende schilderswerkzaamheden uitgevoerd; voorts werd in den geldkelder de vloer gedeeltelijk vernieuwd en voorzien van „Meteor” pantserplaten in beton.

In het bijkantoor vonden verschillende verbouwingen plaats; de bestaande kantoorruimte werd uitgebreid met twee nieuwe lokalen en een conferentiekamer.

In de centrale werkplaats werden de kappen van de bankwerkerij, de draaierij en de schilderswerkplaats alsmede de gevel aan de Hendrik de Keyzerstraat opnieuw geverfd. De rookafvoerwegen der smidsen, ovens, enz. werden gebitumineerd. Verder vonden de noodige bestratings- en rioleeringswerkzaamheden plaats, terwijl verschillende voorzieningen werden getroffen met betrekking tot centrale verwarmingsinstallatie en waterleiding.

Remise Kralingen. Van het plaatijzeren dak werd ruim 2400 M². gebitumineerd, terwijl verder de noodige herstellingen aan de dakbedekking plaats vonden.

Voorts werden nog eenige kleinere herstellingswerkzaamheden uitgevoerd.

Remise Charlois. De schoorsteen boven de smidse werd vernieuwd; voorts werden de noodige voorzieningen getroffen met betrekking tot een der zijwanden, de bestrating, enz.

Remise Delfshaven. De kapconstructie der groote remise werd opnieuw geverfd en een groot aantal draadglasruiten werd vernieuwd. Een tweetal groote deuren op de achterplaats werd vernieuwd; eveneens werd vernieuwd een gedeelte van de schutting op het achterterrein. Het kleine platte dak werd van een

nieuwe bedekking voorzien, terwijl een gedeelte van den zijgevel aan den Schoonebergerweg opnieuw opgemetseld werd. Verder werden de noodige herstellingswerkzaamheden verricht met betrekking tot de bestrating, enz.

In de remise werd een nieuw kantoor voor den Dépôtchef gebouwd, terwijl het oude kantoor tot instructielokaal werd ingericht. In het dienstlokaal werd een uitbetaalkantoortje gebouwd, benevens een betonnen trommelsafe.

In een der werkkuiten werd een slijpinstallatie opgesteld, terwijl voorts voor de afzuiginrichting een betonnen put werd gemaakt. Voor de wagenlichtborden werden betonnen vlonders gemaakt.

Remise Hillegersberg. Het platte dak aan de achterzijde werd gedeeltelijk van een nieuwe bedekking voorzien. Ten behoeve van de afzuiginrichting werd een betonnen bak gemaakt.

Schiekade. Ten behoeve van het gelijkrichterstation werd een afzonderlijk hoofdriool aangelegd.

Autobusgarage. Verschillende kleine werkzaamheden werden verricht.

Woonhuizen. Aan de woonhuizen werden de noodige voorzieningen getroffen.

Wachtkamers. De wachtkamer aan de Wolphaertsbocht werd verplaatst naar de Lange Geer, terwijl de in 1932 naar het terrein te Overschie overgebrachte wachtkamer, afkomstig van de Wilhelminakade, aan de Wolphaertsbocht werd geplaatst. De wachtkamer in de Claes de Vrieselaan werd verplaatst naar het Witte Dorp.

De volgende wachtkamers werden opnieuw geverfd: Coolsingel, Hofplein (bij viaduct), Jonker Fransstraat, Maasstation, Aelbrechtsplein, P.C. Hooftplein, Schiedamscheweg, Marconiplein, Witte Dorp, Westzeedijk bij den Pieter de Hoochweg, Westplein, Parkkade, Vlaskade, Wolphaertsbocht, Putscheplein, Lange Hilleweg, Randweg, Schans en Lefèvre de Montignylaan.

Aangevangen werd met den bouw van twee wachtkamers op het Stationsplein.

**Werkzaamheden
in de centrale
werkplaats.**

De normale revisie van het rollend materieel werd uitgevoerd. Buiten de normale revisie kwamen 130 motorwagens voor diverse reparatiën naar de Centrale Werkplaats; bovendien kwamen 33 motorwagens en 3 volgwagens in reparatie wegens aanrijding.

Met de groote revisie van 25 semi-convertible volgwagens kwam men in 1933 gereed.

Ten behoeve van de Afdeling Weg en Gebouwen werden twee railslijpwagens gebouwd.

Voorts werden o.a. gemaakt een stofafzuiginrichting voor de elektrische werkplaats, een complete netoline-installatie voor autobusonderdeelen, enz., terwijl nog tal van werkzaamheden werden uitgevoerd voor het Magazijn, de Bovenleiding, de Gebouwen, enz.

Wagenpark. Twee railslijpwagens werden aan het wagenpark toegevoegd; daartegenover werden verkocht een oude railslijpwagen en een montagewagen op

spoorwielen. Bovendien werden van de serie No. 71—126 slechts tien motorwagens in dienst gehouden; de overige wagens werden buiten dienst gesteld. Alzoo bestond het wagenpark op 31 December 1933 uit:

Voor de lijnen met electriche tractie.	35 motorwagens	à 33 plaatsen =	1155 plaatsen
	50 „ „ „ „ „	38 „ =	1900 „
	20 „ „ „ „ „	51 „ =	1020 „
	170 „ „ „ „ „	63 „ =	10710 „
	56 semi-convertible volgwagens „	42 „ =	2352 „
	20 volgwagens	62 „ =	1240 „
	30 open volgwagens	41 „ =	1230 „
Voor den auto- busdienst. .	48 autobussen	31 „ =	1488 „
Totaal 429 rijtuigen			met 21095 plaatsen

Voorts: 1 directie-auto, 2 dienst-automobielen, 1 trommel-automobielen, 2 bestelwagens, 4 vrachtautomobielen, 1 kraanwagen, 1 deraillements-automobielen, 2 laschautomobielen, 7 montage-automobielen, 1 montagewagen op spoorwielen, 1 montagewagen met paardentraction (op spoorwielen), 3 magirus-ladders, 4 sleeperswagens, 2 sleeperswagens voor railtransport, 1 aanhang-railwagen, 1 railtransportwagen, 3 mallejans, 1 mestwagen, 1 fouragewagen, 1 haspelwagen, 1 haspelwagen op spoorwielen, 20 handwagens, 4 gesloten handwagens voor wisselreparatie, 1 open handwagen voor wisselreparatie, 11 schafteketwagens, 8 ijzeren vuilniswagens, 17 zoutwagens, 3 slijpwagens, 2 railreinigingswagens, 1 wisselkastenreinigingswagen, 2 zandtransportwagens, 2 motorwagens, 5 volgwagens, 1 open volgwagen, 1 gesloten paardentramwagen.

Tractie. Door het Gemeente-Electriciteitsbedrijf te Rotterdam werd in 1933 ten behoeve van den tramdienst 21.553.820 k. W. h. geleverd, waarvoor f 841.421,27 moest worden betaald.

Ten behoeve van de centrale werkplaats en de remises (uitgezonderd de remise Hillegersberg) werd voor beweegkracht 94.939 k. W. h. geleverd, waarvoor f 5.962,15 betaald moest worden. Voor verlichting, verwarming, enz. werd geleverd 98.773 k. W. h., kostende f 10.084,29. Aan de Garage werd geleverd voor beweegkracht 23.733 k. W. h. en voor verlichting 17.471 k. W. h., waarvoor respectievelijk f 2.327,74 en f 2.292,81 moest worden betaald. Voor verlichting der wachtkamers werd geleverd 6.799 k. W. h., kostende f 1.000,09.

Door de gemeente Hillegersberg werd, ten behoeve van de remise aan de Kootsche Kade, geleverd voor beweegkracht 12.214 k. W. h. en voor verlichting en verwarming 37.515 k. W. h., waarvoor respectievelijk f 2.000,11 en f 2.441,82 moest worden betaald. Voor verlichting in het wachthuisje aan de Lefèvre de Montigny-laan werd 118 k. W. h. geleverd, kostende f 37,84. Bovendien werd 10 k. W. h. geleverd voor de electricch bewogen brug aan den Straatweg te Hillegersberg.

Door de gemeente Overschie werd voor verlichting van de wachtkamers en van de remise te Overschie 136 k. W. h. geleverd, terwijl door de gemeente Schiedam

voor verlichting der wachtkamers 359 k. W. h. werd geleverd. Respectievelijk werd hiervoor betaald f 46,33 en f 83,72 inclusief meterhuur.

Voor gebruik, onderhoud en vernieuwing der voedingskabels werd een bedrag van f 58.717,68 betaald.

Over 1933 werd van het Gemeente-Electriciteitsbedrijf te Rotterdam ontvangen als restitutie overeenkomstig de kolenclausule een bedrag van f 137.944,45.

Bovenleiding. De toestand der bovenleiding werd regelmatig gecontroleerd. In totaal werd aan arbeidsdraad gebruikt:

vernieuwing	15.945	Meter arbeidsdraad van 80 m.M ² .
bijdraden	2.107	„ „ „ 80 m.M ² .

18.052 Meter

vernieuwing	500	Meter arbeidsdraad van 65 m.M ² .
bijdraden	180	„ „ „ 65 m.M ² .

680 Meter

bijdraden	204	Meter arbeidsdraad van 50 m.M ² .
---------------------	-----	--

Hier volgt een overzicht van de voornaamste werkzaamheden. De bovenleiding op den Groenen Hilledijk en in de lus aan het eindpunt van lijn 3 werd vernieuwd, waarbij diverse palen en rozetten werden vervangen en verplaatst.

Door de profielwijziging als gevolg van het sloopen van de vischhal op de Zeevischmarkt, moest ter plaatse de bovenleiding worden verlegd en tal van masten worden verplaatst. Ook langs den Straatweg te Hillegersberg moesten, door wijzigingen in het straatprofiel, verschillende masten worden vervangen en verplaatst. Bij de Veemarkt werden, in samenwerking met den dienst der Openbare Verlichting, eenige masten verplaatst.

In verband met de vernieuwing van het spoorwegviaduct langs het Westnieuwland en van het Beursstation moest ter plaatse de bovenleiding herhaaldelijk worden verwijderd en later weder aangebracht. De bovenleiding rondom Beursstation en Plan C werd vernieuwd.

Tijdens de asphalteering van de Witte de Withstraat werd het kruisingscomplex Witte de Withstraat-Eendrachtsweg gewijzigd en vernieuwd. De kruising Hugo de Grootstraat-Goudschesingel werd opnieuw verspannen.

De tijdelijke bovenleiding aan de Oostzijde van de nieuwe Coolhaven werd vervangen door een definitieve in aansluiting aan de nieuwe bovenleiding bij het Parksluizencomplex. In verband met de route-wijziging van lijn 6 werd op den Schieweg een nieuwe bovenleiding aangelegd.

De vervanging der stijve ophangconstructie van de bovenleiding in de remises werd voortgezet; zoo werden in 1933 de remises Kralingen en Delfshaven voorzien van een beweeglijke ophanging.

Vermeld kan nog worden, dat in den loop van 1933 een viertal draadbreken voorkwamen.

Ten slotte kan met betrekking tot de bovenleidingmasten nog worden vermeld, dat verschillende netgedeelten opnieuw werden geverfd.

Electrische wissels. Het aantal op 31 December 1933 in bedrijf zijnde electrische wissels bedroeg 80 tegen 77 op 31 December 1932. Een aantal wissels werd verbouwd. De electrische wissel Bergweg-Insulindestraat kwam te vervallen als gevolg van de routewijziging van lijn 6. Daartegenover werden de volgende vier electrische wissels nieuw ingebouwd: Heulbrug-Schieweg, G. J. de Jonghweg-Binnensluishoofd, Paradijslaan-Rusthoflaan en Kerkhoflaan-Paradijslaan.

Kracht en verlichting. Aan de kracht- en verlichtingsinstallaties werden de noodige voorzieningen getroffen. Verschillende uitbreidingen en wijzigingen vonden plaats.

Paarden. Op 31 December 1932 waren 10 paarden aanwezig. In den loop van 1933 bleek één paard voor den dienst niet meer geschikt te zijn wegens kreupelheid; hiervoor is een ander paard in de plaats gekomen, zoodat op 31 December 1933 het aantal aanwezige paarden nog 10 bedroeg.

De kosten voor voeding der paarden bedroegen over 1933: f 2.708,65, d.i. per paard en per dag f 0,74 tegen f 0,78 over 1932, f 0,81 over 1931 en f 1,14 over 1930.

Verbruikt werden 29.535 K.G. haver en 35.421 K.G. hooi.

Vervoer. In 1933 werden door de R. E. T. 9.376.493 reizigers minder vervoerd dan in 1932. Dit beteekent een achteruitgang van 12,83 %.

De staat op bladz. 13 geeft een overzicht van den voor- en achteruitgang van het reizigersvervoer op de electrisch geëxploiteerde lijnen afzonderlijk. In totaal werd op deze lijnen een achteruitgang van 8.817.686 reizigers geboekt, d.i. 13,36 %.

Het gemiddeld aantal vervoerde reizigers per wagenkilometer op alle electrisch geëxploiteerde lijnen tezamen daalde van 3,32 (in 1932) tot 3,18. Ook voor elke lijn afzonderlijk valt een achteruitgang van het gemiddeld aantal vervoerde reizigers per wagenkilometer te constateeren, met uitzondering evenwel van de lijnen 3, 5, 6 en 20.

Het aantal reizigers dat op de lijnen met electrische tractie gebruik maakte van knipkaarten bedroeg 20.359.739, d.w.z. 35,60 % van het op deze lijnen in totaal vervoerde aantal reizigers.

Voor alle electrisch geëxploiteerde lijnen gezamenlijk bedroeg het maximum aantal vervoerde reizigers op één dag 248.997, welk resultaat op 2en Pinksterdag (5 Juni) werd verkregen.

Het aantal afgelegde motorwagenkilometers bedroeg voor alle electrisch geëxploiteerde lijnen gezamenlijk 16.588.566; het aantal afgelegde bijwagenkilometers bedroeg 1.406.753. In totaal werden alzoo 17.995.319 wagenkilometers afgelegd.

Het aantal afgelegde autobuskilometers bedroeg 2.882.574.

Vergelijkend overzicht van het reizigersvervoer in de jaren
1932 en 1933.

Lijnen met elektrische tractie.

Lijnen.	1933.	1932.	Meer in 1933.	Meer in 1932.	Percentage verschil.
1	1.487.530	1.740.236	—	252.706	— 14,52 %
2	3.883.147	4.691.740	—	808.593	— 17,23 „
3	4.300.416	5.301.183	—	1.000.767	— 18,88 „
4	4.408.430	4.763.271	—	354.841	— 7,45 „
5	2.764.221	3.471.107	—	706.886	— 20,36 „
6	1.007.920	945.391	62.529	—	+ 6,61 „
7	710.078	1.885.191	—	1.175.113	—
8	4.160.651	3.834.426	326.225	—	+ 8,51 „
9	4.819.669	5.657.652	—	837.983	— 14,81 „
10	1.873.148	2.073.842	—	200.694	— 9,68 „
11	2.031.610	2.476.517	—	444.907	— 17,97 „
12	2.801.464	2.991.808	—	190.344	— 6,36 „
14	3.921.762	4.325.939	—	404.177	— 9,34 „
15	2.768.291	3.279.733	—	511.442	— 15,59 „
16	2.363.399	2.935.275	—	571.876	— 19,48 „
17	1.779.177	1.792.080	—	12.903	— —,72 „
18	3.336.511	3.678.447	—	341.936	— 9,30 „
19	—	293.984	—	293.984	—
20	3.003.875	3.288.261	—	284.386	— 8,65 „
21	2.080.265	2.207.118	—	126.853	— 5,75 „
22	1.222.906	1.292.723	—	69.817	— 5,40 „
23	1.038.369	1.183.861	—	145.492	— 12,29 „
24	—	256.829	—	256.829	—
25	1.411.862	1.640.731	—	228.869	— 13,95 „
Personeel- wagen.	14.958	—	14.958	—	—
Alle lijnen	57.189.659	66.007.345	—	8.817.686	— 13,36 %

Onderstaande staat geeft een overzicht van den voor- en achteruitgang van het reizigersvervoer op de autobuslijnen afzonderlijk. In totaal werd op deze lijnen een achteruitgang van 558.807 reizigers geboekt, d.i. 7,88 %.

Vergelijkend overzicht van het reizigersvervoer in de jaren 1932 en 1933. Autobuslijnen.					
Lijnen.	1933.	1932.	Meer in 1933.	Meer in 1932.	Percentage verschil.
A	1.710.919	1.868.619	—	157.700	— 8,44 %
B	—	612.306	—	612.306	—
D	1.302.481	1.136.685	165.796	—	+ 14,59 „
E	12.420	8.591	3.829	—	+ 44,57 „
F	427.587	480.241	—	52.654	— 10,96 „
H	2.163.831	2.077.295	86.536	—	+ 4,17 „
K	473.759	355.007	118.752	—	+ 33,45 „
L	176.580	265.791	—	89.211	—
M	247.547	212.757	34.790	—	+ 16,35 „
N	14.725	69.490	—	54.765	—
Extra dienst Wielerbaan	2.343	4.217	—	1.874	— 44,44 „
Alle lijnen	6.532.192	7.090.999	—	558.807	— 7,88 %

Het gemiddeld aantal vervoerde reizigers per wagenkilometer op alle autobuslijnen tezamen daalde van 2,31 (in 1932) tot 2,27.

Het aantal reizigers dat op de autobuslijnen gebruik maakte van knipkaarten bedroeg 2.178.127, d.w.z. 33,34 % van het op deze lijnen in totaal vervoerde aantal reizigers.

Voor alle autobuslijnen gezamenlijk bedroeg het maximum aantal vervoerde reizigers op één dag 29.181, welk resultaat op Nieuwjaarsdag werd verkregen.

Het reizigersvervoer op de autobuslijnen in Schiedam is gunstig beïnvloed door de invoering van het 5 cts.-tarief op 1 October 1933; niettegenstaande de opheffing van lijn L werden in 1933 op de lijnen in Schiedam 64.331 reizigers meer vervoerd dan in het voorafgaande jaar, hetgeen neerkomt op een vooruitgang van 7,72 %.

In 1933 werden afgegeven 626 jaarabonnementen (f 72.139,87, waarvan f 71.229,04 ten bate van de electricch geëxploiteerde lijnen) en 8.224 maandabonnementen (f 80.375,—, waarvan f 75.431,15 ten bate van de lijnen met electriche tractie).

Verder werden in 1933 verstrekt 21.820 schoolkaarten (f 49.735,50, waarvan f 44.577,18 ten bate van de electrisch geëxploiteerde lijnen).

Aan van Ditmar's Kiosken-Onderneming werden in 1933 verkocht 1.850 000 witte (à f 1,10), 8.160 oranje-witte (à f 1,10), 7.416 oranje (à f 1,10) en 4.500 oranje (à f 0,55) knipkaarten, in totaal voor f 2.054.608,60.

Het aantal aan van Ditmar's Kiosken-Onderneming in dépôt gegeven kaarten bestond op 31 December 1933 uit 40.000 witte en 500 oranje knipkaarten.

Aan de conducteurs waren op 31 December 1933 kaarten in dépôt gegeven voor een totale waarde van f 59.246,—.

Door het Hoofdbureau der R. E. T. werden in 1933 direct aan conducteurs en aan het publiek verkocht: 2.538 witte (à f 1,10), 215 oranje-witte (à f 1,10) en 188 oranje (à f 1,10) knipkaarten, in totaal voor f 3.235,10.

Tot ultimo December 1933 werd aan het publiek gerestitueerd voor tengevolge van het in werking treden van het nieuwe tarief (op 15 October 1931) vervallen knipkaarten een bedrag van f 188,42. In totaal heeft dus in 1933 de verkoop van kaarten opgebracht een bedrag van f 2.057.655,28 tegen f 2.533.941,97 in 1932.

De Directeur,
NIEUWENHUIS.

Balans per 31 December 1933.					Passiva.	
Omschrijving.		Bedrag.	Omschrijving.		Bedrag.	
Kas	• • • • •	f 65.885,20	4 % Obligatie-leeningen			
Postrekening No. 133.395 . . .	• • • • •	6.081,12	Gemeente Rotterdam .		f 1.892.064,30	
Gemeente-Ontvanger	• • • • •	" 477.058,96 ⁵				
Baan.			4 1/2 % Obligatie-leeningen			
overgenomen van R.E.T.M.	• • • • •	f 2.853.961,28	Gemeente Rotterdam .		" 9.947.721,85	
Bovenleiding.						
overgenomen van R.E.T.M.	• • • • •	" 635.990,75	5 % Obligatie-leeningen			
Uitbreiding Spoor- en Boven-	• • • • •	" 1.864.467,22	Gemeente Rotterdam .		" 2.853.005,40	
leiding t/m. 31 Dec. 1932 .	• • • • •	" 49.096,26				
Alsvoren in 1933	• • • • •	" 5.403.515,51			f 14.692.791,55	
Afschrijv. : t/m. 31 Dec. 1932 .	f 1.779.583,25		Nog met leeningen te dekken		" 757.017,47 ⁵	f 15.449.809,02 ⁵
1933	" 380.465,—					
<i>Rollend Materieel (Tram).</i>						
overgenomen van R.E.T.M.	• • • • •	" 2.160.048,25	Crediteuren		" 97.209,62	
verbouw. overgen. materieel	• • • • •	f 2.054.192,44				
door R.E.T. aangeschaft	• • • • •	" 1.564.182,26	Pensioenfond.		" 4.128,47	
materieel	• • • • •	" 5.265.023,52				
uitbreidingen in 1933 . . .	• • • • •	" 99,90	Wachtgelden		" 149.704,15	
		f 8.883.498,12				
Afschrijv. : t/m. 31 Dec. 1932 .	f 1.304.706,—		Waarborgsommen voor Abonne-			
1933	" 530.070,—		menten		" 3.747,50	
<i>Autobussen.</i>						
aangeschaft door R.E.T. . .	• • • • •	" 1.834.776,—	Omslag-Rekening		" 182.148,36	
Afschrijv. : t/m. 31 Dec. 1932 .	f 333.548,53 ⁵					
1933	" 113.426,—		Reserve voor nog te betalen			
<i>Terreinen en Gebouwen.</i>			loonen 1933		" 51.674,41	
overgenomen van R.E.T.M.	• • • • •	f 2.185.580,75				
uitbreidingen R.E.T.	• • • • •	" 165.022,96	Pensioenfond. personeel R.E.T.		" 20.325,55	
		f 2.350.603,71	Interest		" 691.487,58	
Afschrijv. : t/m. 31 Dec. 1932 .	f 213.260,—					
1933	" 42.420,—		Reserve voor in depôt gegeven			
<i>Werktuigen en Gereedschappen.</i>			12-rittenkaarten		" 103.521,—	
overgenomen van R.E.T.M.	• • • • •	" 255.680,—				
		f 184.239,25				

uitbreidingen R. E. T.	69.481,24			
Afschrijv.: t/m. 31 Dec. 1932	f 253.720,49			
1933	" 121.683,25		132.037,24	
<i>Meubilair en Karloorbehoefden.</i>				
overgenomen van R. E. T. M.	f 35.090,75			
Afschrijv.: t/m. 31 Dec. 1932	" 22.090,75		13.000,—	
1933	f 42.350,81			
<i>Hulpvoertuigen en Paarden.</i>				
overgenomen van R. E. T. M.	" 26.902,75			
Afschrijv.: t/m. 31 Dec. 1932	f 146.014,28		15.448,06	
1933	" 21.902,—			
<i>Vrachtautomobielen enz.</i>				
aangeschaft door R. E. T.	f 57.023,30 ⁵		124.112,28	
Afschrijvingen 1933	" 1.440,—			
<i>Wachtkolalen.</i>				
aangeschaft door R. E. T.	f 64.986,35		55.583,30 ⁵	
Afschrijvingen 1933	" 59.886,48			
<i>Uniformen</i>	" 1.016,—			
Magazijn Weg en Werken.	" 355.184,61 ⁵			
Fourage-Magazijn	" 3.586,25			
Goederen-Magazijn	" 3.696,61			
Magazijngoederen in bewerking.	" 488.356,30 ⁵			
Reeds geboekte aanschaff. v. '34	f 195.706,99			
Debiteuren	" 25,—			
Voorschotten	" 59.246,—			
Conducteurs (knipkrt. in dépôt)	" 177,78			
Werken voor derden	" 2.842,08			
Nog te innen pensioenbijdragen	f 221.673,08		257.997,85	
Disagio op 4 1/2 % leen. Gem.	" 58.623,32			
Idem 4 0/0 idem	f 280.296,40			
Afschrijv.: t/m. 31 Dec. 1932	" 66.702,—		213.594,40	
1933			f 14.556.041,11	
			" 2.197.714,55 ⁵	
Nadeelig saldo			f 16.753.755,66 ⁵	

Bijlage II.
Debet.

Bedrijfsrekening over het jaar 1933.

Credit.

Datum.	Omschrijving.	Bedrag.	Datum.	Omschrijving.	Bedrag.
Dec. 31.	Beweegkracht	f 762.554,50	Dec. 31.	Opbrengst reizigersvervoer	f 6.494.167,79
	Salarissen en loonen van Controleurs, Bestuurders, Chauffeurs, Conducteurs, enz.	" 2.521.041,93		Huren van gebouwen en terreinen	" 16.845,08
	Onderhoud en schoonhouden van het rollend materieel	" 1.099.160,52		Opbrengst reclame	" 33.669,78
	Onderhoud en vernieuwing der trambanen (incl. bestrating)	" 462.440,99		Verhaal van bijdragen voor eigen-, en weduwen- en weezenpensioenen	" 282.796,88
	Onderhoud en vernieuwing der bovenleiding	" 110.234,11		Diversen	" 3.460,85
	Algemeene kosten van centrale werkplaats, dépôts en garage	" 237.020,50			
	Onderhoud van gebouwen	" 56.595,56 ^s		Nadeelig Saldo	f 6.830.940,38 ^s
	Overige kosten	" 125.352,74			" 2.197.714,55 ^s
	Wachtgelden	" 149.704,15			
	Uniformen	" 78.126,26			
	Salarissen van Directie, afdelingschefs, toezicht-houdende ambtenaren, kantoorpersoneel enz. Bureaukosten en administratiebehoeften (incl. vervoerbiljetten)	" 193.116,03			
	Assurantiën	" 29.362,06			
	Belastingen, retributiën enz.	" 28.449,10			
	Ziekengelden en andere ondersteuning	" 136.633,21			
	Ongevallenverzekering	" 189.616,—			
	Rentezegels Invaliditeitswet	" 40.618,43			
	Pensioenbijdragen	" 33,77 ^s			
	Rente	" 812.117,84			
	Afschrijvingen	" 690.443,26			
	Bijdrage Pensioenfonds Trampersoneel	" 1.164.936,—			
	Restitutie Forensenbelasting	" 12.885,55			
	Benzine voor tractie der autobussen	" 271,32			
		" 128.008,65			
		f 9.028.654,94			f 9.028.654,94

Bijlage III.

Specificatie der Kapitaalbedragen.

Volgens de Balans op 31 December 1932	f	14.129.781,51
Verbouwing van 25 motorwagens, No. 127—151	„	99,90
Aanleg van sporen over het Zuidersluishoofd der Parksluizen en langs de N. O. zijde van de Coolhaven	„	49.096,26
	f	14.178.977,67
Af:		
Opbrengst (restant) van het terrein aan den		
Straatweg te Hillegersberg	f	7.718,40
Paarden	„	100,—
Opbrengst montage-wagen op spoorwielen	„	1.000,—
Opbrengst slijpwagen	„	200,—
	„	9.018,40
	f	14.169.959,27
Af: Afschrijvingen	„	1.122.892,—
	f	13.047.067,27